

pen. Afgelopen dinsdag was Van den Biggelaar bezig met het egaliseren van zijn akker aan de Udensedreef toen hij een opvallend object boven het maaiveld uit zag steken. „Ik dacht eerst dat het een stuk hout was dat aan de freesmachine was ontsnapt. Maar toen ik het ding eens goed bekeek, bleek het een bom.” De Udense boer kon er met zijn verstand niet bij. Het land was namelijk net vrijgegeven door de ECG (Explosive Clearance Group) en dus volkomen veilig verklaard. De ECG had dagenlang scanwerk verricht, juist om te voorkomen dat er nog munitieresten in de grond zouden achterblijven.

De topklaag op het land van Van den Biggelaar was aangevoerd van de nabijgelegen Slabroekse Venen. Het ging om plaggen vegetatie die bij de poelen waren weggehaald in het kader van een herstel-

plan. Het doel van het herstelproject was te voeren, dacht er dan ook niemand aan de kans dat er nog munitie, laat staan een complete vliegtuigbom zou opduiken. Bomen rond de dichtgeslibde venen werden omgezaagd en met graafmachines werden de poelen uitgediept en de oevers en directe omgeving afgeplagd. De plaggen en stronken mochten bij Van den Biggelaar op het land worden uitgespreid. De dikke humuslaag dient als bodemverrijker. „Maar ik vind het ook gewoon mooi dat ik zo een steentje bij kon dragen aan het project”, stelt de eigenaar van de grond. „Het is hier gewoon een mooi gebied en ook als boer heb ik hart voor de natuur.” Zo'n zesduizend kuub aan plagsel was er al op het land van Van den Biggelaar gestort toen het project ineens werd stilgelegd. Bij de poelen was inmiddels gebleken dat er granaatscherven en kleine munitieresten in de grond zaten. Het

“ Als dat ding was afgegaan in de frees, was er een krater van drie meter geslagen

Jan vd Biggelaar, landbouwer

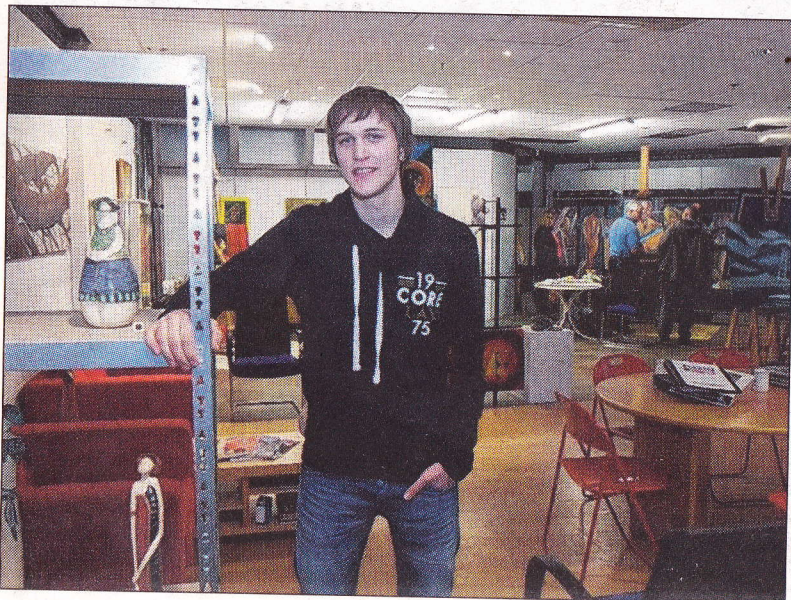
bosgroep Zuid-Nederland door dat een deel daarvan ook wel eens op het land aan de Udensedreef beland kon zijn. De ECG werd ingeschakeld om alle metalen objecten op te sporen en te verwijderen.

Nadat het perceel weer was vrijgegeven, ging de boer verder met de voorbereidingen van de aanstaande maisteelt. Een speciale freesmachine uit Hapert werd ingezet om het grove plagsel inclusief boomstronken en takken kort te hakselen. Alles tot veertig centimeter diepte ging door de machine en kwam er aan de andere kant op een formaat van maximaal twee bij twee centimeter weer uit. „De loonwerker hoorde op zeker moment een enorm gerammel. Dat gebeurt wel vaker als er een stalen paal of zoiets doorheen gaat.” Toen Van den Biggelaar dinsdag zelf de laatste egaliserende werkzaamheden uitvoerde bleek het dus duidelijk geen paal te zijn ge-

gaan. „Een wonder dat dat ding niet af is gegaan in de frees. Dan was er een krater van drie meter doorsnee geslagen, denk ik.” Van den Biggelaar beschrijft het explosief als een 35 kilo wegende vliegtuigbom. „Het slaghoedje was er recent afgeslagen, dat zal zijn gebeurd toen hij door de frees vloog.” Toen de boer de ECG op de hoogte stelde van zijn vondst, stond de explosievenexpert bijna direct op zijn stoep. Het projectiel werd onderzocht en daarna in een speciale container opgeslagen, in afwachting van definitieve ontmanteling. „Zo'n container heeft een overdrukventiel, als de bom afgaat, zet de container uit en wordt de druk door het ventiel afgevoerd.”

Intussen is Van den Biggelaar weer gewoon aan het werk op zijn land. Hij laat zich door de recente ervaringen niet van de wijs brengen. „De maïs moet de grond in. Het is tijd.”

Ruw'Art vult kunstzinnig 'dode winkelhoek' in De Ruwert

door **Mari van Rossem**

OSS - Alleen het stickertje Trekken ontbreekt nog op de deurknop van winkelpand Sterrebos 18 in Oss, waardoor de entree er eentje van het betere horten en stoten is.

Voor de rest hebben de dames en heren achter het kunstinitiatief Ruw'Art hun zaakjes helemaal op orde. Vandaag openen Tanja Bukman, Riet Mulders, Cees Smits, Barry Vermeulen en Henk Ruurda om drie uur 's middags hun tijdelijke galerie annex expositie-

ruimte in het Osse winkelcentrum De Ruwert. „Vanaf een uur of elf 's ochtends portretteren we als opmaat naar de opening passanten hier in De Ruwert. We zitten hier vooral voor de lol: om deze dode winkelhoek die ook al met leegstand te kampen heeft, gezelliger te maken met fleurige kunst”, stelt Henk Ruurda. Het was deze 66-jarige Ossenaar die een vervolg op een eerdere expositie in een leegstaand pand zocht. „Ik heb een paar jaar geleden portretten, mijn ding op schildergebied, geëxposeerd in 't Gengske. Met dank aan centrummanager Jack van Lieshout die me met de eigenaar in contact bracht, showde ik er bekende Ossekoppen; variërend van toenmalig burgemees-

ter Klitsie tot wethouder Reina de Bruijn.” Bij zijn zoektocht kwam Ruurda in contact met de manager leegstandbeheer van Bilfinger, het vastgoedbedrijf achter De Ruwert. „Hij vond het meteen een prima idee om op kunstzinnige wijze deze dode hoek te vullen.” Voor de inrichting en aankleding van hun Ruw'Art konden de vijf een beroep doen op twee 16-jarige Hooghuis-vmbo'ers, Osse Amy Ringoir en Schaijkenaar Thijs van Dijk, en hun docent Jos de Waal. Thijs van Dijk: „Nadat we samen met de kunstenaars het pand hadden aangekleed, konden we het logo ontwerpen en een poster. Uiteindelijk 'won' Amy's logo en is mijn poster uitgekozen.”

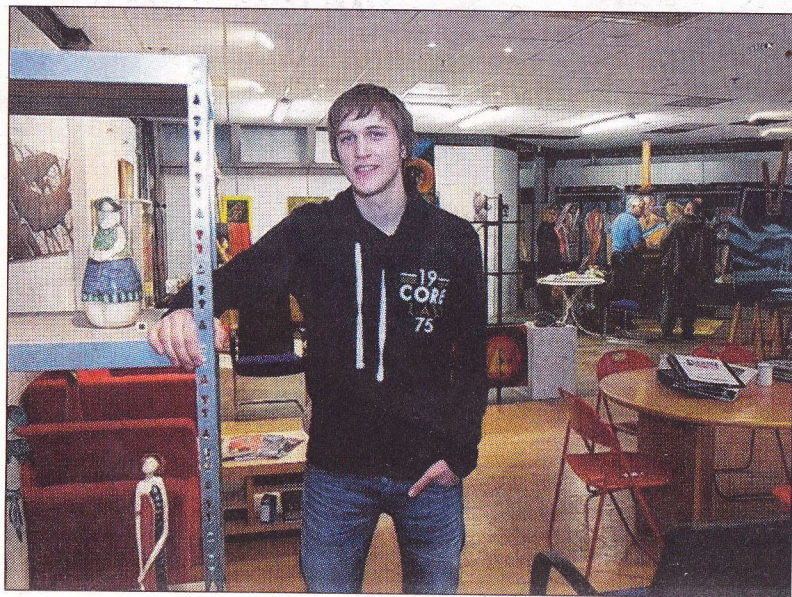
Ruw'Art vult kunstzinnig 'dode winkelhoek' in De Ruwert

door **Mari van Rossem**

OSS - Alleen het stickertje Trekken ontbreekt nog op de deurknop van winkelpand Sterrebos 18 in Oss, waardoor de entree er eentje van het betere horten en stoten is.

Voor de rest hebben de dames en heren achter het kunstinitiatief Ruw'Art hun zaakjes helemaal op orde. Vandaag openen Tanja Bukman, Riet Mulders, Cees Smits, Barry Vermeulen en Henk Ruurda om drie uur 's middags hun tijdelijke galerie annex expositie-

■ **Thijs van Dijk in de expositieruimte in het Osse winkelcentrum.** foto Ruud Rogier

ruimte in het Osse winkelcentrum De Ruwert. „Vanaf een uur of elf 's ochtends portretteren we als opmaat naar de opening passanten hier in De Ruwert. We zitten hier vooral voor de lol: om deze dode winkelhoek die ook al met leegstand te kampen heeft, gezelliger te maken met fleurige kunst”, stelt Henk Ruurda. Het was deze 66-jarige Ossenaar die een vervolg op een eerdere expositie in een leegstaand pand zocht. „Ik heb een paar jaar geleden portretten, mijn ding op schildergebied, geëxposeerd in 't Gengske. Met dank aan centrummanager Jack van Lieshout die me met de eigenaar in contact bracht, showde ik er bekende Ossekoppen; variërend van toenmalig burgemees-

ter Klitsie tot wethouder Reina de Bruijn.”

Bij zijn zoektocht kwam Ruurda in contact met de manager leegstandbeheer van Bilfinger, het vastgoedbedrijf achter De Ruwert. „Hij vond het meteen een prima idee om op kunstzinnige wijze deze dode hoek te vullen.”

Voor de inrichting en aankleding van hun Ruw'Art konden de vijf een beroep doen op twee 16-jarige Hooghuis-vmbo'ers, Osse Amy Ringoir en Schaijkenaar Thijs van Dijk, en hun docent Jos de Waal. Thijs van Dijk: „Nadat we samen met de kunstenaars het pand hadden aangekleed, konden we het logo ontwerpen en een poster. Uiteindelijk 'won' Amy's logo en is mijn poster uitgekozen.”